

DZIEŹ

**Pierwsze Ilustrowane Pismo Zawodowe poświęcone krawiectwu w Polsce
z dodatkiem sezonowym żurnali mód.**

Organ Związku Pracodawców krawieckich na Polskę Zachodnią.

== Przedpłata roczna ==

W Kraju	12 zł
W Ameryce	3 dol.
Nr. pojedynczy	1 zł.
Z kompl. żurnali	18 zł półr

Redakcja i Administracja:

Królewska Huta, ulica Wolności 76

Wydawca:

Wojciech Samarzewski, Król. Huta.
Konto-czek. P. K. O. 300 979 Katowice.

== Ogłoszenia ==

1/1 strona 160 złp.	1/2 str. 80 złp.,	1/4 str. 45 złp
1/8 str., 25 złp.	1/16 str. 14 złp.	na I. str. o 50% drożej.

Żurnale latowe (męskie)

będą w drugiej połowie stycznia do nabycia. Kieszonkowe do-
starczymy w końcu stycznia do nr. Odzieży na luty, tym Szan.
Czytelnikom, którzy będą mieli abonament uregulowany, innym za
pobranem pocztowem z dołączeniem kosztów pobrania.

Żurnale damskie <kostjumowe i płaszcze>

są już do nabycia i to:

Confektion Moderne, Confection Juno, Manteaux et Costumes

oraz **sukniowe Przeglądy mody** po znanych tanich cenach. Zamawiać zaraz.

Administracja „Odzieży“.

Największy w Polsce

Skład towarów sukiennych i podszewkowych

Tow. Łódz. Manufaktury

PONIZOWSKI SP. AKC.

WARSZAWA, ul. Gęsia 14. Tel. 23-86 i 524-96

poleca w wielkim wyborze **najmodniejsze materiały** w najwyższych
gatunkach po cenach przystępnych. — Na żądanie odwiedza odbiorców przedstawiciel z ko-
lekcją. Próby wysyłamy na żądanie pocztą.

Cennik form wykrojek (modeli)

na trwałym papierze

Pojedyncze formy według przesłanej miary.

Do nabycia w Adm. Odzieży Król. Huta.

Surdut jednorzędny (zakiet)	3,00 „
Surdut dwurzędny albo frak	3,50 „
Palto surdutowe (stanowe)	3,50 „
Cywilny surdut wizytowy dla księży	3,50 „
Rewerenda	4,50 „
Marynarka albo smoking	2,50 „
Palto	3,00 „
Ulster	3,00 „
Raglan	4,50 „
Kowerko latowe (Zarzutka)	3,00 „
Duża peleryna	3,50 „
Bekesza (Switka)	3,50 „
Czamarka sokola	3,50 „
Frencz wojskowy	2,75 „
Plaszcz wojskowy nowego typu dla oficerów	4,00 „
Litewka lub Kurtka	2,50 „
Kurtka sportowa z fałdami	3,00 „
Kamizelka	1,50 „
Spodnie	1,80 „
Spodnie wojskowe lub do konnej jazdy	2,25 „
I inne tutaj niewymienione:	

Kroje damskie:

Spodnie sportowe	2,25 „
Plaszcz damski zwyczajny	3,25 „
Plaszcz (kimono)	4,50 „
Raglan damski	4,50 „
Plaszcz damski fantazyjny	4,— „
Zakiet damski lub Jaczka	3,— „
Zakiet (krojem angielskim)	3,— „
Zakiet sportowy	3,— „
Suknia w całości	3,50 „
Spódnica	2,— „
Bluzka kimono	1,75 „
Peleryna	2,— „

Kroje dla chłopców:

Jaczka	1,75 „
Kurtka z fałdami	2,— „
Palto albo ulster	2,25 „
Spodnie krótkie	1,— „
Spodnie z stanikiem	1,— „
Bluzka marynarska	1,50 „

Przy zamówieniach form według miary uprasza się o podanie budowy figury, przy damskich zaleca się o ile możliwe dołączenie obrazu mody, jeżeli żurnale od nas, to numer obrazka podać i nr. żurnalu.

Gotowe i wypróbowane formy ułatwiają bardzo, czyli przyspieszają krojenie, dużo zaoszczędzi się na czasie i zmudzie robienie rysunków, przeto ten mały wydatek na formy, sto-krotnie się wynagrodzi.

Z tego korzystają dotychczas pierwsze i wielkie zakłady krawieckie, przeto nic dziwnego, że tak wiele, 8 i więcej ubrań miarowych dziennie mogą przykroić, i to więc nazywa się wyzyskaniem czasu w sezonie.

Gdzie nauczę się kroju?

Takie pytanie fachowca ma wielkie dla niego zna-czenie, bo często zależy od tego jego przyszłość.

Kto ma złą metodę kroju, niedostateczną albo ab-solwuje taką szkołę, że nie pojmie wszystkiego, spędzi całe swe życie w starości i zgorzeniu i nie dojdzie do upragnionego celu. Ale każdy, który chce iść z postępem czasu, wybiera co najlepsze i nie daje się uwieść namo-wą innych i prądowi niepewnemu, tylko się trzyma udowodnionego i pewnego systemu, czego dowodem ni-niejsze rysunki i liczny udział w kursach kroju, nietylko czeladzi ale i mistrzów, którzy tutaj i w okolicy mają pierwszorzędne pracownie. Nasz system jest taki, że każdy wszystko z łatwością pojmie a kto przejdzie taki kurs, może dać też gwarancją za dobre leżenie sztuki oraz się usamodzielnąć lub miejsce krojczego przyjąć.

Główne kursa, trwają 50 godzin i dłużej.

Cena 120 zł z przyborami i Podręcznikiem.

Mieszkanie z utrzymaniem około 60 zł.

Kurs kroju kostjumów ang., płaszczy i sukien damskich i dziecięcych ubranek, czas trwania 45 godzin.

Cena 90 zł z przyborami.

Zgłoszenia na kurs z dalszych stron muszą być kilka dni przed przyjazdem i rozpoczęciem kursu nadesłane celem postarania się o kwatery.

W. Samarzewski.

Cena kursów kroju

zaocznych (listownie).

Nr 1. Kurs kroju kompletny obejmujący krawiectwo cywilne, wojskowe, dla duchowieństwa, sportowe i stroji narodowych 48 tablic z przyborami objaśnieniem, rysunki naturalnej wielkości . . . 110 zł.
z podręcznikiem . . . . . więcej 20 zł.

Krawiectwo damskie.

Nr 2. Kurs kroju Kostjumów sukien i płaszczy damskich według żurnali ostatniej mody składający się z 24 tablic z objaśnieniem i przyborami . . . 60 zł

Nr 3. Kurs kroju specjalny ubranek dziecięcych 5 tablic z objaśnieniem . . . . . 12 zł

Nr 4. Kurs kroju wojskowy i liberji 7 tablic . . . 20 zł.

Warunki płacenia.

Naukę płaci się z góry lub za zaliczką. By umożliwić i mniej zamożnym korzystania z kursu zaocznego, płacić można ratami po 20 złotych, w tym razie otrzymuje uczący tyle tablic ile się stosunkowo do zapłaty należy.

Prywatna Wyższa Szkoła Kroju

W. Samarzewski, Królewska Huta, ulica Wolności nr. 76.

Wszelkie przybory potrzebne do nauki kroju jak centymetrówki, papier biały, linje, ołówki itp. otrzymuje się w szkole kroju.

»ODZIEŻ«

Rocznik VIII 1929

Pod Redakcją Wojciecha Samarzewskiego w Królewskiej Hucie.

Współpracownicy i korespondenci do pisma Odzieży.

1. Arczyński Ed. z P. Pomorze.	17. Mazołowski Dr., N. N.
2. Berkan Wł., Poznań.	18. Nazar L., Brooklyn Ameryka.
3. Broda K., Biłgoraj.	19. Leard N. N.
4. Beer Ignacy, Kraków.	20. R. W., Poznań.
5. B. W. z N. N.	21. Reichenberg W., Małopolska.
6. Chełmicki A., Gdynia.	22. Pecold, Poznań.
7. Frąckiewicz J., Częstochowa	23. Silber M., N. N.
8. Huryn Włodz. z Mysłowy.	24. Polibert, Niemcy.
9. Kluz Józef z Łańcuta.	25. Potrzebowski St., Wilno.
10. Kurz Stan. z Lwowa.	26. S. F., Królewska Huta.
11. Kowalska K. z Żyrardowa.	27. Tomaszewski E., Lwów.
12. Kośmicki Wł., Rogoźno Poznań.	28. P. W., Poznań.
13. Krupoj Fr., Sędziszów.	29. Ziober B., Mościska.
14. Jesionek, Katowice.	30. Ziejewski P., Warszawa.
15. Matys S., Diogines Francja.	31. Zet St., Kraków.
16. Miklaszewski L., Poznań.	32. S. Ł., W. Krakowskie.

Biblioteka Jagiellońska

1001996648

Spis artykułów w Odzieży za rok 1929.

Sprawy ogólnie gospodarcze.

Rzemieśnikiem być nie wstyd	1
Zagadnienia Zawodu krawieckiego	2
Gospodarcze prowadzenie przedsiębiorstwa krawieck.	3
Zadania Izby Rzemieślniczych	3
O środkach ku podniesieniu zawodu	3
O pozyskaniu i utrzymaniu klienta	3
Rzemiosło w cyfrach	4
O zawodzie krawieckim w stosunku do innych za-	4
wodów	4
Nasze bolączki	4
Tylko wykwalifikowanym fachowcom wolno otwie-	5
rać warsztat rzemieślniczy	5
Rzemieślnik w Sejmie	5
Krawiectwo w gospodarce światowej	5
Niekorzystny stan w zawodzie krawieckim	6
Rzemiosło Polskie	7
Możliwość największego rozwoju jedwabnictwa w	8
Polsce	8
Zadania Cechów i cele ich działalności	8
Co trzeba rozumieć pod słowami krawiec fachowiec	9
Rynek Konfekcyjny w Katowicach	9
Możliwość produkcji naturalnego jedwabiu w Polsce	9
Rzemiosło krawieckie w Ameryce	10
Dom Rzemieślniczy w Poznaniu	10
Ustawa przemysłowa a rzemiosło	10
Jakiem rzemiosło w Polsce być może i powinno	10
Jak osiągnąć powodzenie	11
Co umieć i co wiedzieć	11
Rola rzemieślnika w życiu społecznym	11
Kto ubezpieczy rzemieślnika na starość	12
Rada Naczelna Rzemiosła Polskiego	12
Problem oszczędnościowy na zebraniu Rzemiosła	12
w Katowicach	12

Kroje męskie.

Krój modnego smokinga	1
Kurtka dla szofera	1
Krój munduru dla leśniczego	1
Krój Ulstra	1
„ spodni sportowych	2
„ szerokich	4
Kurtka sportowa	5
Krój munduru dla członków bractw strzeleckich	7
Krój sutanny	8

Kroje damskie.

Krój damskiej pijamy	1
Początek wprowadzenia w metodę kroju	5
Krój żakietu sportowego	6
„ modnego płaszcza	7
„ spodnicy kłoszowej	8
„ spodnicy kłoszowej	9
„ długiej peleryny	9
„ damskich kołnierzy budkowe	9
„ rękawa zwykłego	10
Modny płaszcz	11

Nowe Mody.

Olimpiada kostjumów narodowych	1
Mody wiosenno-letnie	1
Koniec cylindra	2
Mody wiosenno-letnie i dla chłopców	2
Moda kobieca święciła już tryumf przed 5000 lat	2
Moda w roku 1929	3
Modne ubranie sportowe	5
O estetyce stroju	5
Nowy strój kolejarzy	5
Wojna z krótkimi spodniczkami	6
Modne fasony męskie	6
Nowość w ubiorze	7
Męskie mody jesienno-zimowe	7
Sztuka mody a rękodzieło krawieckie	7
Nowa moda dla mężczyzn	8
Kurtka i płaszcz dla szofera	8
Wpływ Polski na modę francuską	9
O umundurowaniu urzędników celnych	10
O nowych pięknych płaszczach	11
Z dziejów reformy strojów	12
Ubrania narciarskie	12

Dział poprawek i odrobienie.

Prawidłowe zaprasowanie spodni	2
Poprawki błędów u rękawów	2
O czyszczeniu płam	7
Pytania przy egzaminie mistrzowskim z działu poprawek	7
Pytania przy egzaminie o rodzaju obrań	7
Poprawka spodni na brzuchatego	8
Poprawka kołnierza odstającego	8
Poprawka palta w przodzie zachodzącego	9
Zewnętrzne odrobienie spodni	10
Wewnętrzne odrobienie spodni	10
Odrobienie spodni	11
Praktyczne wskazówki usuwania błędów	12

Rady i rzeczy praktyczne.

Praktyczne i oszczędne w paliwie piece krawieckie	1
Przyrząd do prasowania	1
Ramię do ubrań reklamą	1
Spodnie ze stałym załamkiem	1
Gdy się rozchodzi o lichych płatników	1
Wzorowy Cechmistrz	2
Jakie są korzyści z abonowania ubrań	2
Jak krawcy zagranicą starają się przyciągnąć klientów	2
O zakupywaniu towaru na skład	2
Pożyteczny wynalazek Polaka	3
Maszyna do szycia z zapędem elektrycznym	2
Tabela podziału pracy dla 2 pracowników	3
W sprawie niedouczonych terminatorów niewyzwo-	3
lonych czeladników i samodzielnych	3
Kalkulacja w krawiectwie	4
Założenie pożyczkowej kasy rzemieślniczej w Ka-	5
towicach	5
Oszczędność w kroju	5
Rady dla małych panów	5

	Nr. Ze- szytu		Nr. Ze- szytu
Rady praktyczne	6	Śląski Instytut Rzemieślniczo-Przemysłowy	4
Tabelka wykazu spotrzebowania materji	6	Nowi mistrzowie	5
Barwienie ubrań materji i tkanin	6	Walne zgromadzenie Cechu krawieckiego w Białej	5
Ile materji potrzeba na różne części ubrań	6	Rzemiosło Śląskie	5
Oszczędność w kroju i podział materji	6	Związek Cechów krawieckich	7
Mole	7	Z Przymusowego Cechu krawców i kuśnierzy w Król. Hucie	8
O rabatach i bonifikacje	7	Z Uroczystości 50-lecia 5-ciu Cechów w Król. Hucie	8
Pytania z kalkulacji przy egzaminie czeladniczym	7	Z Przymusowego Cechu krawców w Rybniku	8
Oszczędność w kroju	8	Odezwa do wszystkich Rzemieślników	9
Porządek w warsztacie	8	Wszepolski Zjazd Cechów kr. w Poznaniu	9
Jak czyścić plamy	10	Po zjeździe delegatów Związków kraw.	9
Trwały kant u spodni	10	Z Przymusowego Cechu krawców w Siemianowicach	9
Oszczędność jest mądrością życia	10	Cechy małomiasteczkowe	9
Parasol jako odbiornik Radja	10	Ukonstytuowanie się Izby Rzemieśl. w Kielcach	12
Prasowanie i dekatyzowanie materiałów	10	Wybór Zarządu i komisji egzaminacyjnej przy Cechu Krawczyń w Król. Hucie	12
Higjena odzienia	10		
Niezniszczalne materiały na ubrania	10	Sprawy podatkowe i prawne.	
7 upomnień amerykańskich	11	O podatku obrotowym u krawców	2
7 upomnień amerykańskich	12	Co może a co nie może egzekutor podatkowy	4
Techniczna nowość w krawiectwie miarowem	12	Podatek przemysłowy a rzemieślnicy	4
Jak się kalkuluje w praktyce	12	Podatek przemysłowy od pracowni rzemieślniczych	5
Tanie ubrania z aluminium	12	Czy podatki utrudniają nam egzystencję	5
		Rządowy projekt o ubezpieczeniu społecznem	6
Materiałoznawstwo.		Ministerstwo skarbu poleca stosować się do orzeczeń Trybunału rozjemczego	6
Przędzalnictwo bawełny	1	Prawo o urlopach	6
Drukowane i farbione tkaniny	5	Dochodowość przedsiębiorstw rzemieślniczych	9
Pytania przy egzaminie mistrzowskim z materiałoznawstwa	8	Orzeczenie Sądu Najwyższego w Warszawie	9
Guziki	8	Pytania i odpowiedzi w sprawie podatku	10
Technologia włókna	8	Nowa rata podatku majątkowego	10
Częstochowska fabryka igieł	9	Ważne dla rzemieślników niewykupujących patentu	10
Odmiana bawełny	10	Wzór podania do Urzędów Skarbowych	10
Futra różne	10	Porada prawna i podatkowa	12
Jakie zwierzęta dostarczają nam najcenniejszych futer	11		
Plusze i aksamity	11	Wystawy.	
Wełna	12	Godna naśladowania Wystawa Rzemieślnicza w Rybniku	1
Szkolnictwo Zawodowe i Oświata.		Zniżki kolejowe na P. W. K. w Poznaniu	3
Dzisiejsza wędrówka	1	Polska Wystawa Krajowa a Rzemiosło	5
Dziesięć przykazań dla ucznia	1	Ciekawa Kronika P. W. K.	5
Kurs kroju w Królewskiej Hucie	2	Wycieczka krawców z Król. Huty na P. W. K. w Poznaniu	5
O zawodzie krawieckim	5	Powszechna Wystawa Krajowa a krawiectwo	6
Sprawa szkolnictwa zawodowego	5	Dla czego brak na P. W. K. krawców z Poznania	6
Pierwsza Akademia rzemieślnicza w Berlinie	5	Które działy na P. W. K. mają swych zastępców kierowników	6
Kurs kroju	7	Kierownictwo na P. W. K. w Poznaniu	7
Rzemiosło a doksztalczająca szkoła zawodowa	7	Wielka Loteria na P. W. K. w Poznaniu	6
Dla uczni.	8	Z Powszechnej Wystawy Krajowej w Poznaniu	7
Jakich rysunków uczyć w szkole doksztalczającej	9	Jazda na Wystawę	7
Kurs kroju	10	Manifestacja Rzemiosła	10
Instytut Rzemieślniczy w Łodzi	11	Sprawa wystawy w Katowicach na zebraniu Rzemiosła	12
Treść lekcji rysunków krawieckich w szkole doksztalczającej i zawodowej	11		
Plan systematycznego wykonania spodni	11	Wiersze i Humorystyka.	
Wzór rysunków dla uczni	11	Jak moda zmienia człowieka	1
Zakładamy Towarzystwa terminatorów	12	Adam i Ewa	1
Młodzi ludzie przy pracy potrzebują oświaty	12	Rada na biedę, wiersz	1
Od Redakcji	12	Rzemieślnicza młodzieży	2
Kurs kroju	12	Dno złote	2
		Patent na praktyczną żonę	2
Z życia Cechów Izb Rzemieślniczych i Komisji egzaminacyjnej.		Kupuj wyroby krajowe	3
Komunikat Izby Rzemieślniczej	1	Z Rozmyślań	4
Z życia Cechu krawieckiego w Król. Hucie	2	Głos do Krawców i Krawczyń	7
Egzamin czeladniczy	3		
Wynagrodzenie zasług ucznia krawieckiego przez mistrza	3		

	Nr. Ze- szytu		Nr. Ze- szytu
Humor	7	Z Historji i wspomnienia.	
Mądre zdania	8	Historja Cechu w Wabrzeźnie	4
Pożegnanie Ziemi Ojczystej	10	Historja maszyny do szycia	4
O wyborze żony	12	Rachunek krawcy z przed 250 lat	7
		Stulecie maszyny do szycia	7
Rozmaitości.		Smoking będzie wkrótce zbyt muzealnym	8
Fr. Lisiecki, Poznań	2	Koniec modnej piosenki	9
Mój życiorys, Wł. Berkan	2	Historja futra	11
Nestor krawiectwa polskiego	4	Pracownia krawiecka w średniowieczu	11
Mój życiorys, Wł. Berkan	5	Wspomnienie Pośmiertne śp. W. Słowiński	11
Branża tekstylna	5		
33 miliony wydaliśmy na ubrania zagraniczne	6	Skrzynka zapytań.	
Branża tekstylna	6	Zapytanie w numerze	3
Kraj w którym ludzie żyją 100 lat	7	Zapytanie	6
Zdobycze Edisona	7	Jakie dzieła pomogą krawcowi wznieść się na wyżyny	8
Głód odzieżowy a wiedza ludzka w Rosji sowieck.	7		
Przykazania idealnej kobiety	9	Od Redakcji.	
Wydatki na ubrania	9	Co nas czeka w nowym roku	1
Uznania	10	Z nowym rokiem	1
Krawiec jako lotnik	10	Do Szan. Czytelników	1
Produkcja guzików i spinek	10	Od Redakcji	8
		Od Wydawnictwa	11
Korespondencje.		Od Redakcji	11
Z Częstochowy	2	Z Prasy.	
W rocznicę abonamentu Odzieży	2	Nowe pismo rzemieślnicze	3
Pobudka grana już z Krakowa	2	Pożyteczne dzieło dla każdego kupca i rzemieślnika	7
Odpowiedzi na konkurs	3	Spis gazet i czasopism w Rzeczypospolitej polskiej	7
Pozyskanie i utrzymanie klientów	3	Pierwsze polskie wydawnictwo żurnali i szablonów	9
Jak żyją krawcy w dużych miastach	3	obuwniczych	9
W sprawie Odzieży	4	Wydawnictwo Śl. Instytutu Rzemieślniczego p. t.	
Do walki z tandetą	9	Kalkulacja w Krawiectwie	10
Uczciwość zastąpi reklamę	9		
Jak mało się dba o krawiectwo na wsiach	12		
Młodzi ludzie przy pracy	12		